GIG CYMRU NHS WALES
Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC)
Health Education and Improvement Wales (HEIW)

Cylchlythyr Cynaladwyedd

Mehefin 2024

Cwrdd â'r Tîm

Yousef Sabah,
Cymrawd Hyfforddiant Arweinyddiaeth Glinigol Cymru

Mark Brand,
Cymrawd Hyfforddiant Arweinyddiaeth Glinigol Cymru

Owain Vivian,
Rheolwr Cefnogi Prosiect

Dagmara Walczak
Uwch Swyddog Cefnogi Prosiect

Justine Cooper,
Cymrawd Cynaliadwyedd

Kathryn Speedy,
Cymrawd Cynaliadwyedd

Laura Burton,
Cymrawd Cynaliadwyedd

Rhagair

Annwyl Ddarllenydd, Croeso i drydydd rhifyn Cylchlythyr Cynaliadwyedd AaGIC, lle rydym yn darparu crynodeb chwe-misol o'r mentrau cynaliadwyedd rhyfeddol sy'n digwydd yn AaGIC. Yn y rhifyn hwn, rydym yn falch o arddangos ein cerrig milltir ddiweddar, yn arbennig lansiad ein Cymuned Hinsawdd Glyfar newydd ar Gwella a'r podlediad, 'Sgyrsiau Hinsawdd Glyfar'.

Roedd dechrau 2024 yn nodi pwynt hanner ffordd fy nghymrodoriaeth dwy flynedd ag AaGIC. Mae'r gymrodoriaeth yn canolbwyntio ar hyfforddiant, addysg a chodi ymwybyddiaeth o ofal iechyd cynaliadwy, ac felly roeddwn eisiau defnyddio fy amser i greu adnodd addysgol, a oedd yn unigryw i GIG Cymru, ac yn ychwanegu gwerth at y llu o adnoddau presennol sydd eisoes ar gael.

Fel rhywun sy'n mwynhau gwrando ar bodlediadau a dysgu ohonynt, ganed y syniad ar gyfer 'Sgyrsiau Hinsawdd Glyfar'. Mae'r chwe mis diwethaf wedi bod yn gromlin ddysgu serth: Nid wyf yn rhywun a fyddai fel arfer yn cael ei ddisgrifio fel rhywun sydd gyda "meddwl technolegol", ac felly rwyf wedi ymfalchïo'n aruthrol yng nghyhoeddiad y penodau hyd yma a'r adborth gan wrandawyr. Mae tair pennod arall wedi'u cadarnhau eisoes, ac edrychaf ymlaen at rannu'r rhain gyda chi.

Hoffwn gymryd y cyfle hwn i ddiolch i'r gwesteion sydd wedi ymuno â mi ar y podlediad. Rwyf wedi mwynhau recordio gyda nhw yn fawr iawn, ac rwyf wedi dysgu llawer ganddynt, fel y byddwch chithau hefyd rwy'n gobeithio. Rwy'n ddiolchgar iddynt am rannu eu gwybodaeth, eu profiad, a hefyd eu gobeithion ar gyfer y dyfodol. Mae gweithio gyda'n gilydd, drwy ffurfio cysylltiadau a chydweithrediadau ar draws y GIG a systemau ehangach wedi bod yn negeseuon allweddol, ac mae ein Cymuned Hinsawdd Glyfar ar-lein ar Gwella yn cefnogi hyn.

Yn ogystal â'r gymuned a'r podlediad newydd, mae eitemau eraill yn cynnwys uchafbwyntiau 2023/24/ (tudalen 3), sy'n dangos y camau sylweddol a gymerwyd i ymgorffori cynaliadwyedd. Hefyd, ceir eitem ar ddatblygiad ein mentrau Addysg a Hyfforddiant Call yr Hinsawdd (tudalen 3), sy'n cynorthwyo cyflwyno cam addysg o bwys yng Nghynllun Cyflenwi Strategol ar gyfer Datgarboneiddio GIG Cymru.

Y nod yw i ymgorffori'r wybodaeth ddiweddaraf am ddatgarboneiddio ac ymchwil i ymarfer gofal iechyd a'r cwricwlwm addysgol. Gyda chymorth y Rhaglen Genedlaethol Argyfwng Hinsawdd (tudalen 6), mae AaGIC wedi ymuno â chydweithwyr o sefydliadau eraill GIG Cymru ac Iechyd Gwyrdd Cymru mewn Grŵp Gorchwyl a Gorffen newydd ar Addysg Call yr Hinsawdd. Bydd hwn yn gymorth i hybu mentrau addysgol o bwys, gan ategu llawer o'r gwaith y mae AaGIC eisoes wedi'i ddechrau.

Rydym hefyd yn tynnu sylw at fentrau megis ein Harolwg Teithio Staff 2024 diweddar mewn partneriaeth â Greener Edge (tudalen 3) a'r 'Eco Zone' yn Nhŷ Dysgu, lle rydym wedi cyflwyno cyfleusterau ailgylchu ychwanegol penodol (tudalen 7). Archwiliwch beth allwch chi ei ailgylchu yn y Parth Eco: Pecynnau Meddyginiaeth Wag, Cynhyrchion Gofal Geneuol, Podiau Coffi Plastig ac Alwminiwm a mwy!

Fel y dengys y cylchlythyr hwn, mae cymaint o waith gwych eisoes yn digwydd gan gynifer o bobl ymroddedig. I mi, gall cynaliadwyedd fod yn lens yr ydym i gyd yn ei defnyddio, bob amser. Mae angen i bob penderfyniad a wnawn fod yn gynaliadwy. Mae angen inni ofyn i'n hunain "sut mae cenedlaethau'r dyfodol yn mynd i gael eu heffeithio gan hyn?" Bob dydd, rydyn ni i gyd yn gwneud dewisiadau. Gall rhai ymddangos yn llai, neu'n fwy nag eraill, ond mae canlyniadau i bob un ohonynt: i ni ein hunain ac eraill, nawr ac yn y dyfodol. Gallwn ddewis y llwybr a gymerwn. Mae hyn yn rhoi cyfle enfawr i ni – cyfle i wneud y dewisiadau sy'n hybu iechyd a llesiant da, sydd o fudd i'n hamgylchedd, ac sydd orau i ni ein hunain ac i genedlaethau'r dyfodol. Diolch heddiw, am ddewis darllen y cylchlythyr hwn.

P'un a ydych yn cychwyn ar eich taith gynaliadwyedd neu eisoes yn rhoi newidiadau ar waith, rwy'n annog pawb i gymryd rhan mewn gweithredu ar yr hinsawdd. Ystyriwch ymuno â'n **Grŵp Gwyrdd** neu ymgymryd â'r modiwl ESR 'Cyflawni Sero Net yng Nghymru' (sydd hefyd ar gael ar Learning@Wales), neu ymunwch â'n rhwydwaith newydd ar Gwella, y **-Gymuned Hinsawdd Glyfar** mae pob cam tuag at gynaliadwyedd yn gyfraniad gwerthfawr i fwy o bobl. GIG Cymru gynaliadwy.

Yr eiddoch yn gywir,

Kathryn Speedy
Cymrawd Cynaliadwyedd

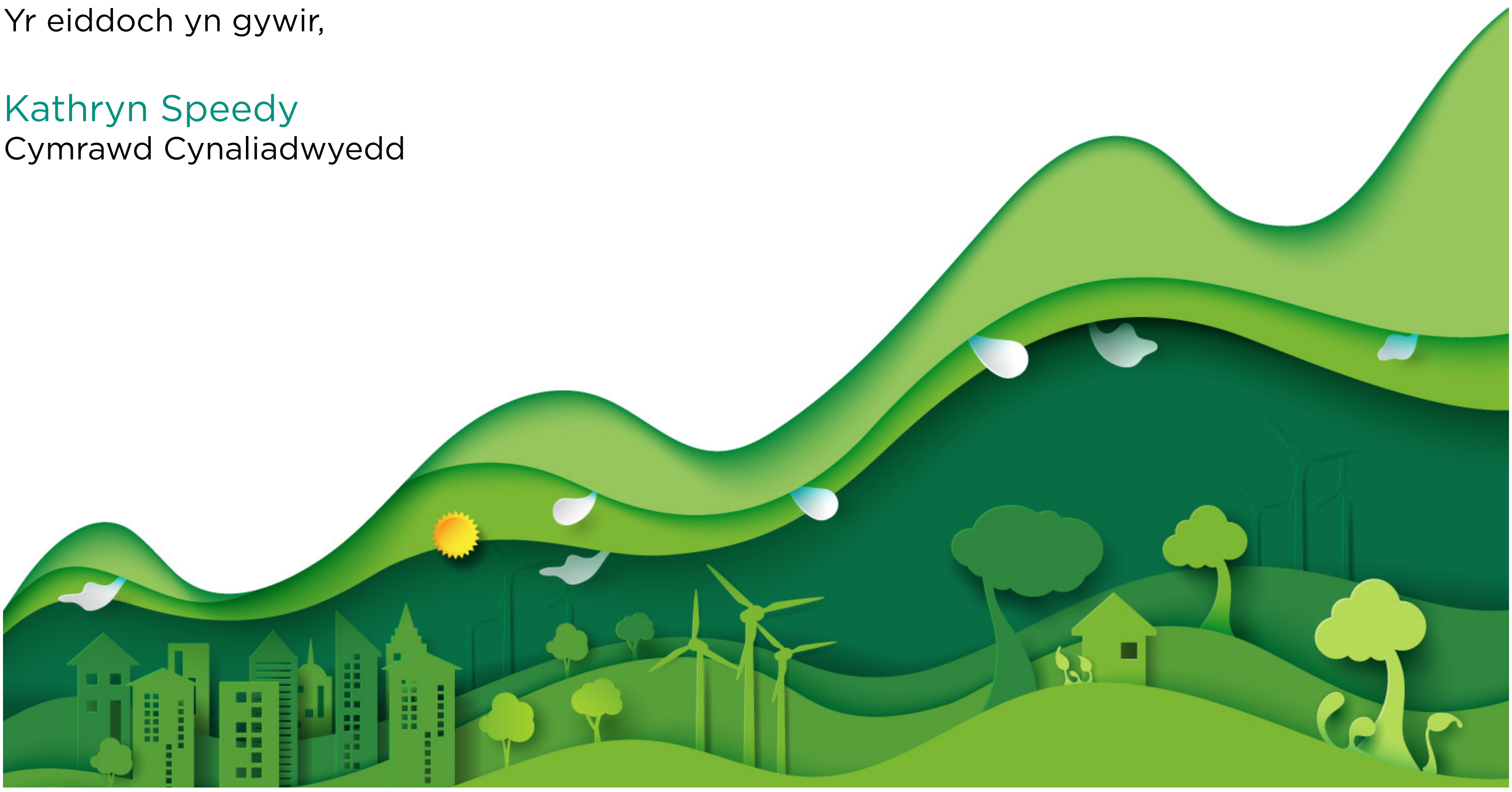

Newyddion

Uchafbwyntiau 2023/24

Bu’n flwyddyn gyffrous i Gynaliadwyedd yn AaGIC. Gwnaethom gynnydd aruthrol gyda’r mentrau allweddol sy’n canolbwyntio ar addysg hinsawdd glyfar ar draws y system, gan gynnwys hyfforddi tua 160 o Hyrwyddwyr Hinsawdd Glyfar, lansio rhwydwaith ar-lein Hinsawdd Glyfar ar Gwella a datblygu cynlluniau i helpu i wreiddio addysg glyfar yn yr hinsawdd mewn llwybrau proffesiynol y mae AaGIC yn gyfrifol amdanynt. . Gallwch ddod o hyd i ragor o wybodaeth am y rhain i gyd yn ddiweddarach yn y cylchlythyr hwn.

Ochr yn ochr â hyn, bu AaGIC yn gweithio gydag ymgynghorydd amgylcheddol (Greener Edge Ltd.) i gefnogi’r gwaith o ddatblygu argymhellion ar lefel sefydliadol i wella cynaliadwyedd caffael lleol, digwyddiadau a theithiau staff, y cydnabuwyd pob un ohonynt fel mannau problemus o ran carbon i AaGIC mewn gwaith blaenorol. datblygu ôl troed carbon y sefydliad. Rydym yn y broses o adolygu’r argymhellion.

Yn ein canolfan gartref yn Nhŷ Dysgu, Nantgarw, rydym wedi gwella’r adeilad a’r tir ymhellach, gyda phwyntiau gwefru Cerbydau Trydan (EV) ychwanegol a rhyngwyneb BMS newydd i helpu i reoli defnydd ynni a lleihau allyriadau carbon, yn ogystal â chefnogi bioamrywiaeth leol drwy sesiynau codi sbwriel a phlannu rheolaidd. Rydym yn falch iawn o gyhoeddi ein bod wedi cael cynnydd o 43.6% yn nifer yr ymatebion i’n Harolwg Teithio Staff 2023/24 o gymharu â’r flwyddyn flaenorol (158 o gymharu â 110). Bydd hyn yn helpu i gefnogi ein gwaith tuag at Lefel 1 y Siarter Teithio Iach a lofnodwyd ym mis Hydref 2023.

Rydym yn parhau i hyrwyddo ein cynllun 'beicio i'r gwaith' ac yn hyrwyddo rhannu ceir ar gyfer digwyddiadau a chynadleddau ar raddfa fawr, gyda 25% o fynychwyr ein Cynhadledd Staff AaGIC ym mis Hydref 2023 yn dewis rhannu car neu ddefnyddio opsiynau teithio cynaliadwy eraill.

Gweithgor Addysg a Hyfforddiant Hinsawdd Glyfar

Lansiwyd y gweithgor Addysg a Hyfforddiant Hinsawdd Glyfar fewnol ym mis Mai 2023 i wreiddio egwyddorion gofal iechyd cynaliadwy yn yr addysg a’r hyfforddiant a ddarparwn ac a ddarperir gan ein partneriaid.

Mae’r grŵp, sydd â chynrychiolaeth o bob rhan o’r llwybrau proffesiynol, wedi cynnal archwiliad o addysg a hyfforddiant hinsawdd glyfar ar draws y llwybrau yng nghylch gorchwyl AaGIC, wedi datblygu matrics aeddfedrwydd a fframwaith llinell sylfaen, ac wedi cytuno ar gamau gweithredu a fydd yn cefnogi proffesiynau i wireddu eu huchelgeisiau ar gyfer cyflawni addysg glyfar yn yr hinsawdd i’n holl ddysgwyr, yn unol â Chynllun Cyflawni Datgarboneiddio Strategol GIG Cymru.

Bydd y cynllun gweithredu yn cael ei roi ar waith yn ddiweddarach eleni.

Os hoffech ragor o wybodaeth, cysylltwch â:
HEIW.Planning&Performance@wales.nhs.uk.

Hyfforddiant Hyrwyddwyr Hinsawdd Glyfar

Gyda chymorth y Rhaglen Genedlaethol Argyfwng Hinsawdd Iechyd a Gofal Cymdeithasol, rydym wedi hyfforddi bron i 160 o Hyrwyddwyr, ac erbyn hyn mae o leiaf un Hyrwyddwr Hinsawdd Glyfar hyfforddedig ym mhob bwrdd iechyd a sefydliad strategol yng Nghymru ac ar draws mwy na 60 o broffesiynau clinigol a chorfforaethol. Ymgymerodd y rhan fwyaf o ddysgwyr â chwrs 'Cyflwyniad i Ofal Iechyd Cynaliadwy' a gyflwynwyd gan y Ganolfan Gofal Iechyd Cynaliadwy (CSH), gydag eraill yn cwblhau'r cyrsiau Llythrennedd Carbon (Rheoli Adnoddau Walker) a Chaffael Cynaliadwy (CSH) a gynigiwyd yn ystod y flwyddyn.

Gan gydnabod effaith gweithgarwch caffael ar ôl troed carbon GIG Cymru, buom yn cydweithio â PCGC i ddarparu hyfforddiant caffael i uwch staff caffael ar draws GIG Cymru ym mis Mawrth 2024 drwy CSH. Mae'n bleser gennym adrodd bod 30 o staff wedi'u hyfforddi neu wedi'u harchebu i wneud yr hyfforddiant hwn ac y byddant yn dod yn Hyrwyddwyr Hinsawdd Glyfar o ganlyniad. Mae effaith y gwaith hwn yn cynnwys; codi ymwybyddiaeth o bwysigrwydd cynaliadwyedd ym maes caffael a rôl caffael wrth gyfrannu at gyflawni sero net ar gyfer GIG Cymru, a bydd yn gweithredu fel sbringfwrdd ychwanegol ar gyfer gweithredu ar draws arferion Caffael GIG Cymru.

Yn 2024/25, bydd AaGIC yn sicrhau bod rhagor o gyfleoedd hyfforddi ar gael - bydd lleoedd yn gyfyngedig, felly cadwch olwg am ragor o wybodaeth am Gymuned Hinsawdd Glyfar a gwefan AaGIC.

Cymuned Hinsawdd Glyfar

Mae'r Gymuned Hinsawdd Glyfar yn adeiladu ar lwyddiant yr hyfforddiant Hyrwyddwyr Hinsawdd Glyfar i alluogi aelodau i wreiddio meddwl yn glyfar yn yr hinsawdd mewn lleoliadau ymarfer gofal iechyd a gweithleoedd, i ddarparu cymorth i aelodau a dysgwyr, ac i rannu, cyfeirio a hyrwyddo trafodaethau, adnoddau, addysg, digwyddiadau a chyfleoedd hyfforddi i bawb.

Nid oes angen i chi fod wedi ymgymryd â'n hyfforddiant Hyrwyddwyr Hinsawdd Glyfar i ymuno â'r Gymuned Hinsawdd Glyfar - mae'n agored i bawb felly ymunwch â ni, cyfrannwch a chefnogwch ein rhwydwaith sy'n tyfu ac yn datblygu.

Ers lansio'r Gymuned Hinsawdd Glyfar ar 4ydd Mawrth 2024, rydym wedi cynyddu aelodaeth i 78 ac wedi cynyddu ymgysylltiad â'n haelodau newydd trwy amrywiol edafedd trafod, cyfeirio at adnoddau allweddol a thrafodaethau arbenigol yn ein cyfres podlediadau newydd, 'Sgyrsiau Hinsawdd Glyfar'.

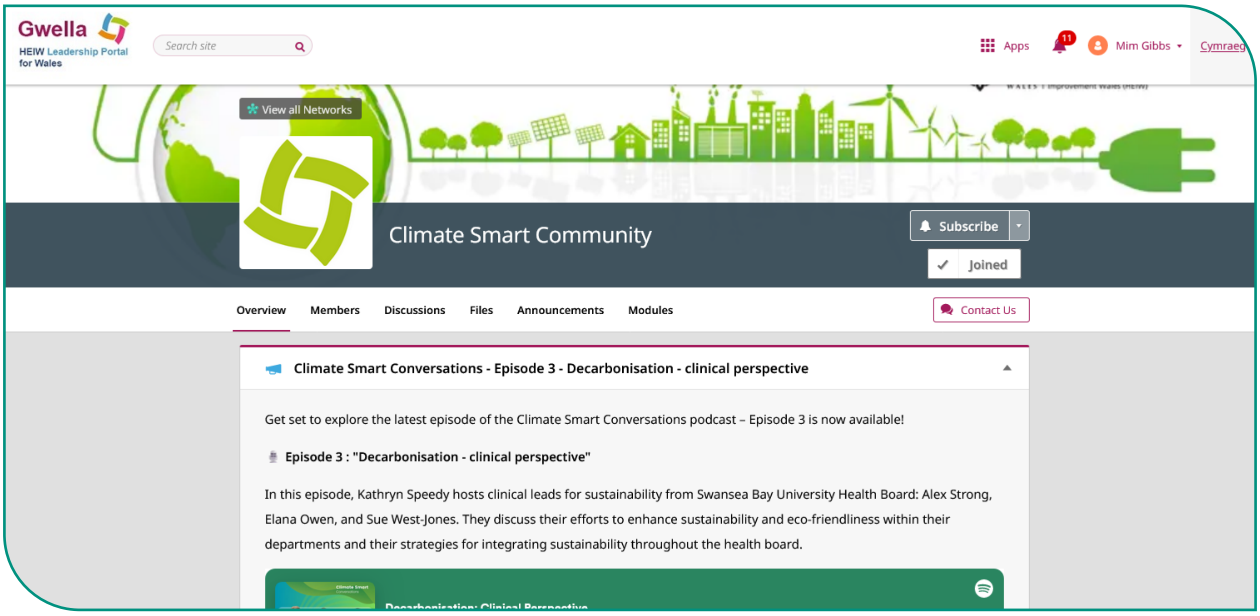

Climate Smart
Conversations

Sgyrsiau Hinsawdd Glyfar – Cyfres Podlediadau

Pennod 1: "Gofal iechyd cynaliadwy"

Yn y bennod gyntaf, bydd y gwesteiwr Kathryn Speedy yn cael cwmni gwesteion uchel eu parch, Dr. Fiona Brennan a Dr. Stacey Harris. Gyda'i gilydd, maent yn ymchwilio i bwnc hanfodol "Gofal Iechyd Cynaliadwy.

Pennod 2: "Datgarboneiddio"

Yn yr ail bennod, bydd y gwesteiwr Kathryn Speedy yn cael cwmni'r gwesteion, Calum Shaw, Rheolwr Gwella Cynaliadwyedd yr Amgylchedd ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, ac Aled Guy FRGS CGeog, Pennaeth Cynaliadwyedd a Rheoli Carbon Sero Net, Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru . Yn 2019, gosododd Llywodraeth Cymru darged i sector cyhoeddus Cymru, gan gynnwys y GIG, fod yn sero net ar gyfer allyriadau carbon erbyn 2030. Yn ail bennod Podlediad Sgyrsiau Clyfar Hinsawdd, rydym yn archwilio beth mae hynny'n ei olygu, a sut y gallwn ei gyflawni.

Pennod 3: "Datgarboneiddio - persbectif clinigol"

Yn y bennod hon, mae Kathryn Speedy yn cynnal arweinwyr clinigol ar gyfer cynaliadwyedd o Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe: Alex Strong, Elana Owen, a Sue West-Jones. Maent yn trafod eu hymdrechion i wella cynaliadwyedd ac ecogyfeillgarwch o fewn eu hadrannau a'u strategaethau ar gyfer integreiddio cynaliadwyedd ledled y bwrdd iechyd.

Sgyrsiau Hinsawdd Glyfar | Podlediad ar Spotify

Listen on Spotify

Sgyrsiau Hinsawdd Glyfar ar Apple Podcasts

Listen on Apple Podcasts

I gael y wybodaeth ddiweddaraf am ddigwyddiadau a mentrau Cymuned Hinsawdd Glyfar sydd ar ddod:
Ymunwch â'r rhwydwaith heddiw!

Rhaglen Genedlaethol Argyfwng Hinsawdd Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Gweler y dudalen lanio newydd ar gyfer [rhaglen genedlaethol argyfwng hinsawdd Iechyd a gofal cymdeithasol.] Nod y rhaglen yw darparu trosolwg strategol ar gyfer ymateb iechyd a gofal cymdeithasol i'r argyfwng hinsawdd.

O fewn y rhaglen mae 5 bwrdd prosiect cenedlaethol:

- trafnidiaeth a chaffael
- adeiladau, ystadau a chynllunio tir
- ymagwedd at ofal iechyd
- gofal cymdeithasol
- cynllunio addasiadau

Mae gan y rhaglen £2.4 miliwn o gyllid refeniw dros 3 blynedd i: gefnogi prosiectau ar draws y sector sy'n cyfrannu at leihau allyriadau, a helpu'r sector i addasu i effeithiau newid yn yr hinsawdd.

Mewn cefnogaeth o'r gwaith sy'n cael ei gyflawni drwy'r Rhaglen Genedlaethol, mae penaethiaid proffesiwn Llywodraeth Cymru wedi paratoi datganiad sefyllfa am ddarparu gofal iechyd cynaliadwy, sy'n disgrifio lefel yr ymrwymiad a'r arfer a ddisgwylir gan yr holl staff gofal iechyd sy'n darparu gofal, i hyrwyddo cynaliadwyedd amgylcheddol: [Darparu gofal iechyd cynaliadwy: datganiad sefyllfa | LLYW.CYMRU]

Mae hyn yn ein helpu ni i gyd i hyrwyddo pwysigrwydd gofal iechyd cynaliadwy yn ymarferol – cefnogwch ni drwy rannu'r neges a chefnogi ein cydweithwyr i'w chymryd gweithred.

Mae'r Mae Bwrdd Prosiect Ymagwedd Rhaglen Genedlaethol at Ofal Iechyd wedi sefydlu Grŵp Gorchwyl a Gorffen newydd ar Addysgu Doeth yr Hinsawdd i helpu i yrru mentrau addysg allweddol yn eu blaen yn unol â Chynllun Cyflawni Strategol Datgarboneiddio GIG Cymru.

Bydd y grŵp yn canolbwyntio ar fapio mentrau presennol, nodi bylchau a chyfleoedd, a datblygu cynnig craidd ar gyfer addysg hinsawdd sy'n cwmpasu addasu a datgarboneiddio. Gan edrych ar sefydliadau'r GIG, gan gynnwys gofal sylfaenol, bydd y grŵp yn ystyried anghenion gwahanol grwpiau dysgwyr, gan gynnwys arweinyddiaeth, proffesiynau a gweithluoedd corfforaethol.

Bydd AaGIC yn cael eu cynrychioli ar y grŵp, ynghyd ag ICC, staff allweddol o fyrddau iechyd sydd wedi derbyn cyllid y Rhaglen Genedlaethol ar gyfer mentrau addysg yn flaenorol, ac Iechyd Gwyrdd Cymru.

Dysgu ESR

Os ydych yn gyflogai yn GIG Cymru ac yn awyddus i wybod mwy am ofal iechyd cynaliadwy, mae rhywfaint o e-ddysgu am ddim ar eich cofnod staff electronig (ESR). Yn syml, mewngofnodwch i'ch cyfrif, a chwiliwch am y modiwlau canlynol:

- 000 GIG Cymru - Cyflawni Sero Net yng Nghymru - ARGYMHELLWYD (Dylai'r modiwl gymryd tua 30 munud i'w gwblhau)
- 000 GIG Cymru - Newid Hinsawdd a Chynaladwyedd
- 000 Adeiladu GIG Sero Net
- 000 Cynaliadwyedd Amgylcheddol o ran Gwella Ansawdd
- 000 Rheoli a gwaredu gwastraff gofal iechyd

Newyddion da! Hyd yn oed os ydych yn gweithio y tu allan i'r GIG, mae'r modiwlau hyn hefyd ar gael i chi drwy fynd i [Learning@Wales (nhs.wales)], a chwilio am deitlau'r modiwlau uchod.

Parth Eco

Fel rhan o'n hymrwymiad parhaus i gynaliadwyedd, rydym wedi creu 'Ardal Eco' yng nghegin Llawr Gwaelod Tŷ Dysgu. Edrychwch pan fyddwch chi nesaf yn yr adeilad. Mae'r Parth Eco yn darparu cyfleoedd ailgylchu ychwanegol i staff ac ymwelwyr. Mae ein hymdrechion i leihau gwastraff a hyrwyddo ailgylchu wedi bod yn cael effaith gadarnhaol, ac mae cyfranogiad staff yn chwarae rhan hanfodol yn y daith hon.

Beth Rydym yn Ailgylchu yn y Parth Eco:

- Pecynnau Pothell Meddyginiaeth Wag – rydym wedi ailgylchu 7500 ers mis Chwefror 2024!
- Cynhyrchion Gofal Geneuol
- Podiau Coffi Plastig ac Alwminiwm - rydym wedi ailgylchu 1600 ers mis Mawrth 2024!
- Bagiau Plastig
- Sbectol
- Lensys Cyswllt a'u Phecynnau
- Batris

Ein heitemau Blwch Diwastraff™ mwyaf poblogaidd yw pecynnau pothelli meddyginiaethau gwag a phodiau/capsiwlau coffi. Hefyd, rydym yn gyffrous i gyflwyno ein blwch newydd ar gyfer bagiau plastig.

Addunedd Gwyrdd

Yn AaGIC, mae'r Timau Deintyddol a Chynllunio a Pherfformiad yn arloesi gydag ychwanegiad at y broses Adolygu Perfformiad a Datblygiad eleni, lle rydym yn ystyried cynnwys "Addewid Gwyrdd" fel rhan o'n hamcanion a meysydd unigol i'w gwella. Gall addewid gynnwys rhywbeth yn y gwaith neu gartref a bydd yn ceisio effeithio'n gadarnhaol ar fioamrywiaeth a'r amgylchedd neu leihau ein hôl troed carbon, ac rydym yn eich annog i wneud yr un peth.

Digwyddiad Gwanwyn i Staff – 21 Mai 2024

Roedd ein sesiwn plannu Gwanwyn Staff AaGIC diweddar yn gyfuniad hyfryd o arddio, coffi, a chystadleuaeth gyfeillgar. Cawsom ein dwylo’n fudr yn plannu blodau hyfryd, mwynhawyd coffi a bisgedi, a derbyniodd pob un eginblanhigyn blodyn yr haul i’w feithrin

Taith Gerdded Ymwybyddiaeth Ofalgar Natur Tommy Carr yn Fforest Fawr – 12 Mehefin 2024

Rydym yn falch iawn o rannu uchafbwyntiau ein Taith Ymwybyddiaeth Ofalgar ddiweddar, dan arweiniad Tommy Carr. Arweiniodd Tommy ni ar daith dawel, gan annog cysylltiad dwfn â'n hamgylchedd a meithrin ymwybyddiaeth ofalgar ym mhob eiliad. Roedd y daith gerdded yn gyfuniad braf o dawelwch, myfyrio ac adfywiad.

Diolch i bawb a ymunodd â ni am y profiad pleserus hwn a chadwch lygad am ddigwyddiadau sydd i ddod:

- Pythefnos Masnach Deg –9 – 22 Medi 2024
- Ewch yn Wyrdd ar gyfer Calan Gaeaf –dyddiad i'w gadarnhau

Edrych Ymlaen

Pethau eraill i gadw llygad amdanynt yn 2024/25...

- **Cynhadledd a Gwobrau Cynaliadwyedd GIG Cymru** – 13 Mehefin 2024
- **COP 29** – 11 Tachwedd 2024
- **Wythnos Hinsawdd Cymru** – 11 Tachwedd 2024
- **Diwrnod Gweithredu Llythrennedd Carbon** – 14 Tachwedd 2024